

TRANSPORT

4.1. Transport

Transport, w szczególności towarów niebezpiecznych, do których należą środki ochrony roślin, jest zagadnieniem o charakterze przygotowawczym nie związanym ściśle z produkcją roślinną. Wymaga jednak dużej ostrożności, gdyż jest pierwszym ogniwem w łańcuchu wszystkich operacji i czynności związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin, w trakcie których mogą powstawać skażenia miejscowe. Nawet jeśli czynności związane z transportem nie są wykonywane przez rolników, to wiedza o wymaganiach dotyczących rozładunku i kontroli środków ochrony roślin pozostaje bardzo przydatna.

4.1.1. Planowanie

Przewóz środków ochrony roślin po drogach publicznych musi być zaplanowany i przeprowadzony z troską o bezpieczeństwo towarów, ludzi oraz środowiska. Organizacja transportu nawet niewielkich ilości środków chemicznych polega na przewidywaniu i minimalizacji ewentualnych skutków zdarzeń losowych, w tym także kolizji drogowych. Dlatego szczególne znaczenie ma zaplanowanie zabezpieczenia ładunku oraz przygotowanie na sytuacje awaryjne.

4.1.2. Załadunek i rozładunek

Rodzaj środka transport do przewozu środków ochrony roślin zależy od wielkości ładunku i odległości od dystrybutora do gospodarstwa. Przy przewożeniu większych ilości preparatów (ponad 200 kg), na znaczne odległości (ponad 100 km) należy skorzystać ze specjalistycznego transportu dystrybutora. Mniejsze ilości mogą być przewożone własnym transportem z zachowaniem szczególnych środków ostrożności. Niewielkie ilości preparatów najlepiej transportować w szczelnym i zamykanym, plastikowym pojemniku (rys. 1). W przestrzeni ładunkowej ze środkami ochrony roślin nie wolno przewozić ludzi i zwierząt.

Rys. 1 Niewielkie ilości środków ochrony roślin należy przewozić w szczelnym i zabezpieczonym pojemniku

Przy odbiorze ładunku należy sprawdzić, czy towar został dostarczony w odpowiednich opakowaniach i w należyłym stanie, gdyż wpływa to na poprawność wykonywania kolejnych operacji, a zwłaszcza na bezpieczne magazynowanie. Odpowiednio zabezpieczony ładunek zmniejsza ryzyko zaistnienia sytuacji awaryjnych i tym samym eliminuje problem skażonych pozostałości. Podczas rozładunku środków ochrony roślin należy stosować odzież ochronną (rys. 2).

Po rozładunku towaru należy sprawdzić stan opakowań oraz czy w przestrzeni ładunkowej nie ma śladów rozlanych lub rozsypanych preparatów. W razie ich wystąpienia należy oddzielić opakowania uszkodzone od nieuszkodzonych i umieścić przeciekające opakowania w szczelnym, zamykanym pojemniku. Z rozlanymi lub rozsypanymi preparatami należy postępować wg zasad przewidzianych w sytuacjach awaryjnych.

PLANOWANIE

Zaplanuj transport środków ochrony roślin z myślą o jakości towarów oraz bezpieczeństwie dla ludzi i środowiska

- Wystrzegaj się transportowania nadmiernie dużych ilości środków ochrony roślin
- Transportuj środki ochrony roślin w oryginalnych opakowaniach z nienaruszonymi i czytelnymi etykietami
- Przygotuj szczelne pojemniki do transportu pojedynczych opakowań
- Przygotuj sposób zabezpieczenia towaru podczas transportu
- Miej listę telefonicznych numerów alarmowych przy sobie
- Dostosuj wielkość planowanego ładunku do środka transportu aby nie przekroczyć dopuszczalnej ładowności pojazdu

ZAŁADUNEK i ROZŁADUNEK

Chroń opakowania środków ochrony roślin przed uszkodzeniem

- Podczas załadunku i rozładunku zawsze sprawdzaj czy palety, kartony i pojemniki nie są uszkodzone lub osłabione
- Sprawdź, czy powierzchnia ładunkowa jest sucha, czysta i pozbawiona wystających, ostrych elementów oraz czy jest dostosowana do zbierania rozlanych lub rozsypanych preparatów
- Opakowania ze środkami ochrony roślin układaj zawsze zamknięciem ku górze. Stosuj się do instrukcji na opakowaniach (np: "tą stroną do góry")
- Upewnij się, że transportowany ładunek jest stabilny, ciasno ustawiony i zabezpieczony przed rozlaniem lub rozsypaniem środków ochrony roślin
- Cięższe opakowania układaj pod lżejszymi
- Zabezpiecz ładunek przed działaniem czynników atmosferycznych
- Po wyładunku sprawdź, czy w przestrzeni ładunkowej nie ma rozlanych lub rozsypanych środków ochrony roślin

Rys. 2
Podczas rozładunku
środków ochrony roślin
należy stosować
odzież ochronną

4.1.3. Transport cieczy użytkowej na pole

Środki ochrony roślin wymagające stałego mieszania powinny być wprowadzone do zbiornika w miejscu wykonywania zabiegu lub w jego najbliższym sąsiedztwie. Przy braku takiej możliwości należy utrzymać w instalacji cieczowej opryskiwacza najniższe możliwe ciśnienie, zapewniające prawidłowe mieszanie cieczy podczas jej transportu na pole. Trasa dojazdowa do pola powinna omijać przejazdy przez strumienie i inne ciekły wodne (rys. 3).

Rys. 3 Podczas dojazdu na pole należy wybierać bezpieczne przeprawy przez ciekły wodne

Przewożone na pole środki ochrony roślin w opakowaniach handlowych, lub innej skoncentrowanej formie, powinny być zabezpieczone przed rozlaniem lub rozsypaniem oraz przed dostępem osób postronnych, w tym zwłaszcza dzieci. W przypadku braku możliwości nadzorowania przez upoważnione osoby, powinny być one zamykane w specjalnych schowkach, gdzie mogą być przechowywane tylko przez krótki okres czasu (do 24 godzin). Po tym okresie powinny być zwrócone do magazynu.

4.1.4 Sytuacje awaryjne

Na każdym etapie transportu środków ochrony roślin należy być przygotowanym na działania w sytuacjach awaryjnych. Typowym przykładem takich sytuacji jest rozlanie lub rozsypanie stężonego preparatu (rys. 4). W takich sytuacjach zawsze należy podjąć działania minimalizujące ryzyko powstawania skażeń miejscowych. Zalecenia DPOOR przewidują także zasady zagospodarowania skażonych materiałów powstających podczas likwidacji skutków sytuacji awaryjnych.

Rys. 4 Rozlane lub rozsypane środki ochrony roślin należy zebrać przy użyciu materiałów absorbujących, np. trocin

TRANSPORT CIECZY UŻYTKOWEJ NA POLE

Unikaj zbędnego ryzyka podczas przejazdów z cieczą użytkową

- Sprawdź pewność zaczepienia opryskiwacza do ciągnika
- Zabezpiecz przed przypadkowym otwarciem wszystkie zawory i pokrywę otworu wlewowego zbiornika
- Sprawdź szczelność wszystkich podzespołów układu cieczowego opryskiwacza oraz ich połączeń
- Podczas przejazdów na pole z opryskiwaczem wypełnionym cieczą użytkową prowadź ciągnik z zachowaniem szczególnej ostrożności
- Unikaj bezpośrednich przejazdów przez cieki wodne

SYTUACJE AWARYJNE

Bądź przygotowany na sytuacje awaryjne

- Podczas likwidacji rozlanych lub rozsypanych środków ochrony roślin stosuj odzież ochronną (kombinezon, rękawice, obuwie gumowe, maskę, okulary)
- Skażone miejsce posyp materiałem absorbującym (np. trocinami)
- Jeśli środek ochrony roślin trafił na glebę, to zbierz go łącznie ze skażoną warstwą gleby
- Skażony materiał złóż w plastikowej torbie lub szczelnym pojemniku i przechowuj w magazynie środków ochrony roślin do momentu bezpiecznego zagospodarowania
- Zachowaj zasady bezpiecznego zagospodarowania skażonych materiałów:
 - rozrzucić je na polu, na którym stosowany jest zebrany środek ochrony roślin, na możliwie największej powierzchnilub
 - złóż je na kompost przeznaczony do co najmniej rocznego składowanialub
 - złóż je do zbiornika z gnojowicą
- Większe ilości skażonych materiałów przekazaj specjalistycznym służbom do utylizacji